

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. D. N. Benedicti XIV. Declaratio Super Matrimoniis Inter Protestantes Et Catholicos

Benedikt <XIV., Papst>

Coloniæ, 1746

VD18 1439684X-001

11. Relatio Ep. Brugensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40802

K.

RELATIO

Reverendissimi Episcopi Brugensis.

EGO Henricus Josephus, Dei, & Apostolicæ Sedis gratiâ Episcopus Brugensis, perpetuus, & hæreditarius Flandriæ Cancellarius &c. fidem facio, & attestor, tum ex Registris Episcopatus Brugensis, tum ex propria scientia mihi constare.

1. Quod in parte Diæceseos meæ, quæ gemit sub Calviniano Ordinum fœderati Belgii Regimine, à tempore, quo vi armorum subacta fuit, Matrimonia inter partes A catholicas contrahantur coram Prædicutiis, sive Ministris Hæreticis. Impossibile est hoc impedire, & ideo coguntur illa tolerare.

2. Quod in ista parte Romano Catholici, postquam coram Magistratu Calviniano habitis tribus Dominicis solemnibus denuntiationibus Matrimonii contractum juxta civilia Patriæ statuta iniverunt Sacramentum Matrimonii coram Parocho, & Testibus ex præscripto S. Concilii Tridenti *Sess. 24. C. 1. de Refor. Matrim.* contrahant.

3. Quod ibidem nec à Prædecessoribus meis, nec à me hæctenus Catholicos inter, & A catholicos Matrimonia permessa fuerint; cum Catholici Episcopali Jurisdictioni subsint, & talia Matrimonia tam graviter per Sacros Canones sint inhibita, atque per hoc hæreseos periculo Catholici exponerentur.

4. Quod

4. Quod constans Diæceseos hujus praxis sit, ut Matrimonia in fœderatis Provinciis coram Prædicutio, vel Magistratu hæretico inter Catholicos contracta ab iis, qui veniunt in hac Diæcesi habitatum, coram Parocho, & Testibus renoventur.

5. Quod dum una pars talium Conjugum Acatolica est, zelosus aliquis Parochus, aut Religiosus ei assignari soleat, à quo in Fide rectè instruat, & dein emissa Fidei Professione, servataque formâ in Concilio Tridentino præscriptâ, Sacramentum Matrimonii legitimè ab ipsis hic contrahatur. Talis casus sæpius occurrit in hac Diæcesi.

6. Imò haud ita pridem, nempe Mense Aprilii ultimo elapso in hac Diæcesi sequens adhuc evenit casus. Jacoba Gabriels Romano-Catholica, quæ sub dominio Hollandico coram Prædicutio Matrimonium ab aliquot annis contraxerat cum Jacobo Boudens hæretico, eo relicto ad hanc Civitatem venit, ut Catholicis inferviret, contendens Matrimonium istud invalidum fuisse ob irritans Concilii Tridentini Decretum: hoc ut percepit Jacobus Boudens, qui Jacobam conjugali amore sincerè complectebatur, præviè in Fide Romana instructus hæresim abjuravit, & emissa Fidei Professione, ac Confessione Sacramentum Matrimonii in facie Ecclesiæ cum ipsa contraxit; atque Conjuges hi in hac Diæcesi domicilium figentes cum ædificatione Populi colunt modò Catholicam Religionem.

7. Eriamsi in hac Diæcesi, uti ex prædictis videre est, Matrimonia in Fœderato Belgio citra formam Tridentinam inita, habita semper fuerint
invalida;

invalida ; Ego tamen anno 1719. reddens S. D. N. Clementi Papæ XI. rationem villicationis meæ super argumentis Episcopi Castoriensis Sanctam Sedem consului, & 31. Decembris 1720. ex Urbe datum mihi fuit responsum ab Eminentissimo Cardinali Corradino S. Congregationis Concilii Præfecto, & à Prospero de Lambertino Secretario signatum, quod ita habebat ; „ Pluræ doctè, pie-
„ que dubitas de Matrimoniis vel coram Ministro
„ Hæretico, vel cum altero Conjugum Hetero-
„ doxo junctis ; quæ & aliàs ad nos delata eadem
„ nunc, quâ jam pridem responsione diluuntur,
„ *Profecto hujusmodi Matrimonia ex Tridentinis*
„ *Legibus, ubi istæ promulgata jam sunt, nulla,*
„ *& irrita censeri debent ;* Sed cum solemnitates
„ Matrimonii sint Juris positivi, videndum, an
„ Pontifici Maximo æqua sit causa aliquid in iisdem
„ immutandi. Ut autem in sua Diæcesi ea, quæ
„ inveteravit consuetudo tolerandi hujusmodi Ma-
„ trimonia non abjudicetur, suadent gravissima
„ rationum momenta, quæ ex tuis literis comperi-
„ mus. Igitur rem eodem relinque loco, quo ad-
„ huc fuit.

8. Quandoquidem per hanc, & per anteriores responsiones, quas Eminentissimi Domini Tridentini Interpretes dederunt, evadat notorium, opinionem Episcopi Castoriensis Apostolici per Hollandiam Vicarii non abrogasse irritans Decretum Concilii Tridentini, aut habiles reddidisse, quos œcumenicum istud Concilium reddiderat inhabiles ; existimaveram Illustrissimum Iprensium Episcopum facilè dissimulaturum cum Francisco de Booninghe Winoci Bergensi Diæ-
celis

cesis suæ Orthodoxæ Fidei cultore, de quo in casibus suis S. Congregationi Concilii propositis, dum hic Dunchercæ coram Parocho, & Testibus Matrimonium inivit cum Clara Hugeloores Orthodoxa, derelictâ Annâ Corneliâ Blusie Acatolica, cum qua Ulissinga in Zelandia sub dominio Ordinum Hollandiæ coram ministro Hæretico aliàs iniverat contractum Matrimonii, quia sustinebat juxta Tridentinum hunc invalidum esse.

9. Maximè tum, dum Calvinianus Oppidi Uliffigani Magistratus Matrimonium inter Franciscum de Booninghe, & Annam Corneliam Busse contractum etiam quo ad vinculum dissolvit, eamque ad novas Nuptias convolare permisit, ad quas revera 13. Decembris 1735. convolavit cum aliquo Joanne Helfrick, uti mihi constat ex authenticis instrumentis apud me depositis.

10. Sed Illustrissimus Iprensis dubitabat, an Sacra Congregatio Concilii dedisset responsionem, quam ei occasione superscripti casus submiseram sequentis tenoris, „ Matthæus de Wolff, „ Iprensis laicus aliàs contraxit Matrimonium coram „ Ministro, vel Magistratu Hæretico cum Gertrude Cornelissen Muliere Hæretica Amstelodami, „ ac deinde credens simile Matrimonium non subsistere, ad Catholicas partes rediit, ibidemque „ Matrimonium cum Maria de Uriende muliere „ Catholica d. Diœcesis Iprensis contraxit. Unde.

„ Querit, an subsistat secundò dictum Matrimonium.

Die 19. Julii 1698. S. Congregatio Concilii censuit dandum esse Decretum in *Hollandiæ Matrimoniorum* 23. Augusti 1681. tenoris sequentis, videli-

videlicet ; *An in Provinciis Belgii confœderatis valeant Matrimonia Catholicorum cum Heterodoxis contracta coram Magistratu Heretico non obstante decreto Concilii in illis Provinciis publicato, & recepto, S. Congregatio censuit respondendum negative.*

II. Nunc autem cum intelligam ab Eminentiſſimo Cardinali de Alſatia Archiepiſcopo noſtro ex Urbe eidem Illuſtriſſimo ſubmiſſas fuiſſe authenticas Reſponſiones S. Congregationis quoad hanc materiam à Domino Secretario ejuſdem Congregationis ſignatas, non dubito, quin de præmemorata Reſponſione modò certior factus ſit, & abundantem habeat materiam dubitationibus ſuis faciendi ſatis, & amplexurus ſit doctrinam de invaliditate Matrimoniorum præter formam Tridentinam in Hollandia contractorum, cui doctrinæ, præſique immortui ſunt omnes Vicarii Apoſtolici confœderati Belgii uſque ad Neerkasſelium Episcopum Caſtorienſem, & quam omnes S. Theologiæ, & Juris Doctores in alma Univerſitate Lovanienſi ſemper ſuſtinuerunt, exceptis Doctores Huyngheſ de Juvaen, & Van-Eſpen.

12. Cum nulla pars Diœceſis Iprenſis ſub dominio Heterodoxo gemat, ſed tota dependeat à Religioſiſſimo Auguſtiſſimi noſtri Imperatoris, & Regis Catholici regimine, calus Matrimoniales, qui in ea occurrere poſſent, tantùm ſpectant milites, Hollandos ibidem Præſidarios. Circa hos unicè, meo quidem iudicio, obſervare oportet præxim per totum Belgium Auſtriacum vigentem; Videlicet Paſtores, & Confeſſarii tenentur ſancto, ac prudenti conatu allaborare, ut qui
in

in partibus Hæreticis non servata forma essentiali in Concilio Tridentino præscripta Matrimonium contraxerant, suaviter inducantur ad illud secundum dictam formam in facie Ecclesiæ renovandum, & ad Fidem Catholicam amplectendam, si una pars acatholica sit, quæ Majestate Divini Officii, pietate in administratione Sacramentorum, & Religionis nostræ sanctitate allecta speratur cooperante Spiritu Sancto in Civitate Catholica haud difficulter convertenda, maximè si Conjuges sese maritali amore sincere complectantur.

13. Vel relinquendi sunt in bona fide, in qua Milites Hollandos, aliosque, qui in centro confederati Belgii contraxerunt, existere facilè præsumendum est, cum Episcopus Castoriensis Vicarius Apostolicus doctrinam suam de valore dictorum Matrimoniorum Hollandis omnibus per statuta sua inculcari mandaverit, & hæc in præsentiarum ibidem adhuc inculcetur.

14. Præterea attento, quod Ordines Confederati Belgii anno 1737. sub pœna Cassationis militibus suis Acatholicis inhibuerint conjugia cum Mulieribus Orthodoxis, absque dubio Ipris rarior in posterum eveniet occasio contrahendi talia Matrimonia, & Episcopus vix aliquam desuper offensurus est molestiam.

15. Interim liceat hic reflectere, quod cum talia decreta Hæretici audeant condere, Ecclesia Romana Catholica ob eorum contumaciam meritò non abroget, aut relaxet legem vel in ipsa Hollandia hoc tempore observatu facillimam, quam omnibus præteritis incommodis, ac suscitandis ex parte Hæreticorum molestiis pondere Sanctuarii
maturè

maturè præviè perpensis, instinctu Spiritus Sancti stabilivit Sacrosanctum OEcumenicum Concilium.

16. Graviora enim verò, & animarum saluti periculosiora profluere incommoda, si contraria ob particulares quosdam, & rariores casus Romæ venirent Rescripta.

Ita dabamus Brugis Flandrorum in Palatio nostro Episcopali hac 21. Junii 1739.

L.

RELATIO.

Reverendissimi Episcopi Gandavensis

PRaxis, quam induxit Episcopus Castoriensis in Hollandiam circa Matrimonia ibidem celebrata, non observatâ Concilii Tridentini formâ, nullo modo viget, neque unquam viguit in illa Diœcesis meæ parte, quæ Fœderatorum Ordinum Dominio subest. Matrimonia enim illa pergemus habere, ut invalida, nisi Sancta Sedes, quod non confido, aliter apertè declararet.

Juxta illam sententiam semper egi Ipris, & etiam nunc sic ago cum Præsidio Acatholico Teneramundæ, nequidem unquam permitto, ut Pastor, aut Missionarius assistat Matrimonio partis Catholicæ, & partis hæreticæ.

U

RELA-